

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Kilőfizetési árak:	
Helyi	12 korona
Külföldi	20 " "

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gáspár József.

Egyeszesám ára 4 fillér.
Egyenkéntiség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A hadügyminiszter beszéde.

— jan. 15.

(P. C.) Azt a nagy beszédet, melyet a közös hadügyminiszter, Pitreich lovag az osztrák delegáció költségvetési bizottságában tartott, ismételtén át kell olvasni, ha tárgyilagossá itélethez akarunk jutni, annak dacára, hogy az átlátszóan világos, stilisztikai felépítésében kitűnő kifejezéseiben igen szabatos. Ezt az érzést, mely reánk tukmálja magát, látszik táplálni nálunk az egész politikai világ, mert úgy a sajtóközeg, mint a hivatalos politikusok kerülték a nagyon gyors véleménynyilvánítást, nehogy utólag módosítanók kelljen azt.

Nekünk úgy látszik, nincs különös okunk részt venni ama tetszésben, melyet Pitreich lovag az osztrák delegátusoknál aratott, mert a beszédben, melyet joggal nevezhetünk expozéknak, tulnyomólag az van o ösen kifelé fordítva, amit a hadügyi kormányzat körében és legmagasabb helyen is a hadseregre vonatkozólag ne nyulj hozzám nak tartanak, míg az, amit nekünk adnak, csak úgy mellesleg látszik érintve lenni, úgy hogy könnyen arra a gondolatra juthatunk, hogy az engedményekkel meglehetősen rossz lábon áll a dolog.

Mindamellet két dolgot kell szem előtt tartanunk. Először, hogy az engedmények, melyeket Tisza István gróf Bécsből haza hozott, o Felső Magyarország királyától származnak és Ausztria császára semmiféle ellenmondást sem tett, midőn ezek az engedmények megadattak. Másodszor tekintetbe kell venni hogy a közös hadügyminiszternek osztrák delegátusok előtt kellett nyilatkoznia és taktikai pa-

ranes volt, hogy azt domborítsa inkább, ami nem lett megadva és amihez tovább is ragaszkodni akarnak, mint azt, amit a jelenleg érvényben levőből elejtettek.

Nincs jogunk kétkedni benne, hogy a katonai ügyekben tett engedmények egész terjedelmükben keresztülvitelhez jutnak; nem is lenne értelme, ha valamit közvetlen vagy közvetve vissza akarnának vonni, mert különben megint reánk tör az országos felháborodás és akkor a rendezés sokkal nehezebb lenne, mint most s mert akkor nem egy párt, hanem az egész nemzet ellenzékbe menne, amit bizonyára senki sem akarhat.

Amit neheztelni lehet, az főleg abban áll a hadügyminiszter expozéjában, hogy a nemzeti hadsereg fogalmát teljesen perhorreszkálja, míg mi olyat óhajtunk és csak azt engedjük meg, hogy az a közös hadsereg kiegészítő részét alkossa.

Katonai terminológiánk még sokkal újabb keletű, hogy sem minden lépésnél bele ne ütköznénk, még ha meg van is az a dicséretes szándékunk, hogy szükségtelenül ne költünk izgalmat.

De a mi a katonai szabályzatot illeti és a hagyományt, melyek a hadügyminiszternek mint jó katonának szentebbek a bibliánál, könnyen megbékülhetünk azzal a gondolattal, hogy már sokkal hatalmasabb intézmények is szenvedtek változást, hogy népek, melyek a világon uralkodtak, megsemmisültek, hogy ezek szerint az a bizalom, melyet valaki valamely szabályzat örökkévalóságába helyez, csak addig terjedhet a meddig emberileg korlátolt tekintetünk terjedhet és a meddig azok

a meggyőzések terjednek, melyeket egyik nemzedék a másiktól örököl.

A választói jog kiterjesztése.

— jan. 15.

A belügyminiszterium közjogi osztályában nagyszabású előkészítő munkát végeznek a képviselőválasztói jog kiterjesztésének kérdése dolgában. Beszereztek az összes országok választási törvényeit s minden jelentősebb forrásmunkát, mely ezzel a kérdéssel foglalkozik. Ez idő szerint a legutóbbi népszámlálás adatai alapján összehasonlító statisztikát készítenek, a mely képet ad arról, miképp alakulnának a magyarországi viszonyok, ha az általános választói jog kimondására kerülne a sor. Figyelembe veszik e statisztika összeállításánál mind a két típusát az általános választói jognak, a mely ekkoráig Európában kialakult: a francia általános választói jogot, valamint az osztrák választói jogot, a mely az ötödik kuriának is megadta a szavazás jussát.

Ez természetesen csak tanulmány és anyag s adatgyűjtés munkája. Egyfelől azért is, mert hiszen nálunk az általános választói jogot a szociáldemokratákon kívül senki sem kívánja, másfelől a statisztikai adatok is csak azt igazolják, hogy a mi viszonyaink közt, a mai állapotban az általános választói jog megadása a nemzeti állam konszolidálása szempontjából egyszerű lehetetlenség.

Az előmunkálatok és számítások, a melyeket a közjogi osztály a belügyminiszteriumban készít, nem a kormány utasítására vagy megbízására készülnek, hanem egyszerűen azért, mert ennek az osztálynak hivatása és kötelessége a szakadatlan tanulmányozás, adat- és anyaggyűjtés, indítványok és javaslatok kidolgozása mindama kérdésekre vonatkozólag, a melyek a kormányzásbar, a politikai életben felmerülnek.

Báli és korcsolya cipő nagy választékban

Michelstädter Utóda.

Kizárólag cipő raktárában kaphatók.

— **A miniszterelnök üdvözlése.** Komáromból táviratozzák, hogy Tisza István gróf miniszterelnök Komárom vármegye üdvözlő feliratára a következőleg válaszolt:

„Át lévén hatva azon tudattól, mily nagy fontossága és hordereje van a törvényhatóságok lelkes támogatásának a kormány működésére, benső örömmel és hazafias meglepedéssel vettem a meleg hangú üdvözlő feliratot, a melylyel a vármegye közönsége a vezetésem alatt álló miniszterium kinevezése alkalmából szíves volt megkeresni. Fogadják hálás köszönetemet lekötőleg megemlékezésükért, melyet biztosítékul tekinthet a kormány a haza javát, első sorban pedig a rendes alkotmányos élet helyreállítását és megszilárdítását célzó munkájában, hogy mindenkor számíthat vállvetett közreműködésükre. Hazafias üdvözléssel: Tisza.“

Alsókubinból táviratozzák: Árva vármegye törvényhatósági bizottsága tegnapi ülésén az új kormány székfoglalását őszinte örömmel vette tudomásul és határozat ellenében nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a miniszterelnököt legmelegebben üdvözlő, őszinte ragaszkodásáról és hűtámogatásáról készséggel biztosítja; egyúttal azon buzgó óhajának ad kifejezést, hogy az országra napról-napra nagyobb átokként nehezedő obstrukciót leküzdeni, az országgyűlés tekintélyét és rendes működését helyreállítására sikerüljön, hogy hazafias tevékenységének és kormányzati bölcsességének teljes erejét az elintézését váró nagy feladatok megoldására az ország felvirágoztatására szentelhesse.

Sürgős tanács.

(Válasz egy olvasó levelére.)

A mai postával kaptuk a következő levelet:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Alulírott harminchat esztendő fiatal ember vagyok, aki boldogult édes apámtól emeletes házat s csinos, háromszáz holdas birtokot örököltem. Szegény édes apám hivatalnok volt Temesvárott, aki szorgalma és takarékosága révén jócskán megtollasodott, s mikor meghalt, egész vagyonát reám, mint az egyetlen fiára testálta. A háromszáz hold, meg a készpénz-hagyaték meglehetősen független helyzetet biztosított nekem, az évi jövedelemem a birtok és a ház bérbeadása útján, közel hatezer forintra rug, ami nekem, mint megcsontosodott aglegénynek, tulontul elég. Nagy szenvedélyeim nincsenek, a kártyához nem értek, ha három decinél több bort iszom, rögtön megfájdul a fejem, a nőket az érzések egész oceánjával halmozom el, de pénzt elvileg nem költök rájuk. Lovasversenyen nem játszom s régi képeket nem gyűjtök. Az egyetlen gyönyörűségem csupán a szép lakás s a jó konyha; Budapesten a Józséf-városban lakom, három pompás, földszintes szobában, s a gazdasszonyomnak,

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, jan. 14.

A t. Ház ma csak nehezen tudott elindulni. Tegnap dolgozott egy keveset s talán az fárasztotta el olyan nagyon Mikor Perczel Dezső elnök tíz óra után megnyitotta az ülést, csak alig egy-két ember ül a padokban. Mindegy. Valahogy csak el kell indulni. Azt jelenti hát az elnök, hogy Lovászy Márton sürgős interpellációját a póttartalékosokról az ülés végén, háromnegyed két órakor terjeszti elő.

Ezután következik az ujoncok létszámának megállapításáról szóló törvényjavaslat harmadszor való olvasása. A javaslatot Szöcs Pál olvassa.

Elnök: Kérde a Házat, elfogadja-e a javaslatot?

Lovászy Márton: Kéri az elnököt, konstatálja, hogy a Ház nem határozatképes. Kéri egyúttal a Ház megszámlálását.

Elnök: Elrendeli a megszámlálást s csakhamar konstatálja, hogy a Ház határozatképes. Fölteszi aztán újból a kérdést, mire a Ház a javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja.

A pótlékok.

Elnök: A Ház tegnap megszavazta a tisztviselők pótlékáról szóló javaslatot. Hátra van e javaslat harmadszori olvasása.

A harmadszori olvasás megtörténik s a Ház ezt a javaslatot is elfogadja.

Ujonc-megajánlás.

A napirend harmadik pontja az ujonc megajánlási javaslat általános tárgyalása. A javaslatához első sorban, Münnich Aurél előadó szól.

Münnich Aurél: Elfogadásra ajánlja a javaslatot és a javaslat kapcsolatban a honvédelmi kormány három rendbeli jelentésének tudomásul vételét.

Tóth János: A Kossuth párt nevé-

ben szól a javaslatához. A párt eddig sohasem szavazta meg az ujoncokat és mindig hangoztatta, hogy a hadsereg idegen szellemű, hiányzik belőle a tettekhez hódító nemzeti eszme. (Helyeslés a baloldalon.) Evtizedek óta küzd a párt a centralizáció ellen és hogy erre oka volt, bizonyítja a chlopii hadparancs is. Az uralkodó megtagadta annak elismerését, hogy Magyarország önálló állam. Ugyanezt tagadta meg tegnap Pitreich közös hadügyminiszter a delegációban. Mindezek bizonyítják, hogy Magyarországnak a hadügy terén önálló rendelkezési joga nincsen.

Az egész nemzet állást foglalt a mai védszervezet ellen. Megnyilatkozott a deputációk útján, a függetlenségi párt akciója útján, melynek az volt első eredménye, hogy a szabadelvűpárt katonai programot adott. A függetlenségi párt továbbra is megmarad a régi alapon s követeli az önálló magyar hadsereget. Szóló tehát nem fogadja el a javaslatot, ellenben határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a Ház a kormányt, illetve a honvédelmi minisztert, terjeszen a Ház elé 1905-től fogva kimutatásokat arról, hány magyar honos tisztet helyeztek át osztrák ezredekbe a magyar ezredekbe, a magyar alapítványi helyeken hány magyar honos van, a katonai iskolákból kimustrált növendékek közt hány beszél magyarul.

Szederkényi Nándor: A javaslat ellen emel szót s egész csomó történelmi munkából tart fölolvásokat a magyar hadseregről. Ezután ismétli mindazt, amit Pitreich a delegációban mondott s sorra véve állításait élesen száll szembe azokkal. Ezután tíz perc szünetet kér, hogy szünet után folytathassa beszédét.

Elnök: Elrendeli a tíz perc szünetet.

Szederkényi a szünet után tovább bírálta, támadta azt a veszedelmes szellemet, melylyel Pitreich mint hagyományos szellemmel még dicsekszik is. Ennek a vége az lesz, hogy a hadsereg végképen elszakad a nemzettől és ez a rázkódás első sorban a dinasztitát fogja megingatni. A nemzetet nem lehet a megcsontosodott osztrák katonai szellem

A dolog úgy áll, hogy három nappal ezelőtt érkeztem haza Budapestre Temesmegyéből, ahol egy öreg nagynénimet látogattam meg. Esze volt, mikor a vonatomb megérkezett s így természetesen rögtön a lakásomra hajtottam. A gazdasszonyom fűtött szobával, jó vacsorával várt reám s mikor pár perc múlva kényelembe helyezkedtem, elmondta, hogy mi történt a távollétem alatt.

— A nagyságos urat egy hét óta rengeteg sokan keresték. A csöngettyű majdnem folyton szólt az előszoba ajtaja fölött, ugyannyira, hogy szinte az ebédfőzéshez se maradt időm.

— És kik kerestek?

— Mindjárt behozom a cédulát, mert így kívülről bizony a felét se tudnám.

Kiment s csakhamar visszatért kezében egy hosszukás cédulával. Aztán nagyot sóhajtott s így szólott:

— Először is itt voltak a OMGE-től, hogy a nagyságos ur írjon valamit az évi almanachba. Aztán egy meghívót hoztak a MKCS-től a szerdai felolvasásra. Ugyancsak sürgősen kérik a nagyságos urat, hogy a MAC választmányi ülésre menjen el.

A KAOE egy blankettát küldött kitöltés végett, a FMKE pedig egy ter-

makaességével haladása útján feltartóztatni. A nemzet, ha ez tovább így tart, egy táborba gyűl és legyőz minden ellenséges támadást.

Szederkényi után

Tisza István miniszterelnök reflektált a Pitreich közös hadügyminiszter ellen elhangzott beszédekre és konstata, hogy Pitreich csak katonai dolgokról beszélt, nem érintett alkotmányjogi kérdéseket. Pitreichot ismeri a miniszterelnök, tudja róla, hogy közjogunkat mindenkor tiszteli. Egyébaránt módjában lesz a magyar ellenzéknek is, hogy Pitreichot megismerje, mert a hadügyminiszter a katonai nevelés dolgában a magyar delegáció előtt oly kijelentéseket fog tenni, melyek a legszigorubb kritikát is kiállítják.

Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Vármegyei közigazgatási bizottság.

— jan. 15.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor tartotta meg a vármegyeháza nagy közgyűlési termében e havi rendes ülését.

Az ülésen Domahidy Elemér főispán elnökelt, kit a bizottság igen kedvesen fogadott s kebeléből Soltész Farkas mint a bizottság legidősebb tagja üdvözölte a főispánt a bizottság nevében, új és diszes állásában s e bizottságban való első hivatalos szereplése alkalmából.

Az üdvözlés és szívélyes ismerkedés után kezdetét vette az ülés, melyen a folyóügyeken kívül az egyes előadók terjesztették még elő jelentéseiket.

A közigazgatás állapota.

Rásó Gyula alispán jelenti, hogy december hónap folyamán a megye területén a közbiztonság jó volt s egyetlen egy esetben sem lett az nagy rendezavarás által megzavarva, csupán tolvajlások, betörések és kihágások fordultak elő. Tudomásul vették.

kedvelmes kérdőívet. Itt voltak a pénzbeszedők is az EMKE-től, az ONSZ-től, a DMKE-től és a DDMKE-től. Az OMKE-től is sürgősen keresik a nagyságos urat, mert vasárnap volt az alakuló gyűlés. Azonfelül Rujder ur, a nagyságos ur földije, szombat este fölment, hogy a nagyságos urat Temesvárra hívja, mert vasárnap tartották meg az AJT megalakuló gyűlését. A KAOSZ-tól egy váltót hoztak, amelyen a nagyságos ur valaki helyett kezességet vállalt s azt mondták, hogy a pénzt tessék szíves lenni elküldeni az egyletbe. A MÁV-tól itt járt a hivatalosolga s megkérdezte, hogy a nagyságos ur mikor érkezik haza, mert a méltóságos ur sürgősen látni kívánja. A CSIBE-től azt üzeni az elnök, hogy tessék mielőbb befejezni a megígért felolvasást. A LUD-tól elhozták az állandó belépőjegyet, ami a nagyságos urnak, mint részvényesnek dukál. A KACSA igazgatóságától viszont küldöttség járt itt, hogy a nagylelkű adományt testületileg megköszönje. A FOLTOS NYAKORJÁN pedig...

Eleintén érdeklődve hallgattam a gazdasszony referenciáját, de utóbb éreztem, hogy az idegeim mindjobban felmondják a szolgálatot; a szívem vesztül dobogott, a térdkalácsaim remegtek

A közegészség ügye.

A főorvos jelentése szerint a fertőző kórok december hónapban apadtak s így a közegészség ügye általában javult. Legtöbb vörheny megbetegedés (126) és hasihagymáz (89) fordult elő. Az előbbiben 22-en, az utóbbi betegségben 6-an haltak el. Rendkívül haláleset 5 ízben fordult elő.

A népesedési viszonyokat illetőleg a vármegye területén december hónapban született 603 egyén, halva születtek 26 an. Elhalt december hónapban 362 egyén s így a szaporulat 215 lélek.

Közteher viselés.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy az elmúlt hónapban befizettek allami adóban 150,678 korona 39 fillér, hadmenetességi díjban 1693 koronát, bélyegjövédékben a város fogyasztását is beleértve 38,365 koronát, jogilletékben 23,886 koronát, díjjövédékben 233 koronát, dohányjövédékben 146,816 koronát fogyasztási és italadóban 18692 korona és 55 fillér.

Ezzel az ülés déltájt véget is ért.

× **A tanácsülésből.** Tegnap a város tanácsa délelőtt 9 órától déli 12 óráig Kovács József polgármester elnökle alatt a városháza kistanácstermében ülést tartott. Az üléstárgyai nagyrészt folyó ügyek voltak s érdemlegesebb csupán a színház bérletének ügye volt. Oláh Károly színházi felügyelő ugyanis már a tegnapi tanácsülés elé beterjesztette a színházi bérletnek a jövőre szóló pályázati hirdetményét. A tanács a pályázati hirdetménynek felülvizsgálása s esetleg szükséges módosításaira Vecsey Imre v. főjegyző vagy helyettese Oláh Károly v. tanácsos elnökle alatt. Aczél Géza, Roncsik Lajos és Dr. Magoss Györgyből álló bizottságot küldött ki. A bizottságnak feladatává tétetett, hogy tárgyalása eredményéről jelentését s illetve javaslatát 8 nap alatt a tanácshoz terjessze be. A tanács tegnapi ülésében különben

azt is elhatározta, hogy tekintettel a sok világszerte előforduló színházi szerencsétlenségekre, színházunkban pótszékeket elhelyezni semmikor és semmi szín alatt nem enged.

× **A városi gyámpénztárosi és főügyészi állás.** A városi gyámpénztárosi és főügyészi állás tudvalévőleg már régebben üresedésben van. Ugy értesülünk most, hogy Domahidy Elemér főispán mindkét állás mielőbbi betöltése végett az üresedésben lévő állásokra a pályázatot már legközelebb kihirdeteti. A pénztárosi állás évi javadalma 2200 kor. fizetés 500 ko ona lakbér, a t. főügyészi állás javadalma pedig évi 40000 kor. fizetés 600 korona lakbér és 1000 korona irodai átalány.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma délelőtt 10 órakor Kovács József polgármester elnökle alatt a városháza kis tanácstermében folytatolagos tanácsülést tart. A tanács a tegnapi ülésből elintézetlenül maradt ügyeket fogja mai ülésében folytatolagosan letárgyalni.

× **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A város jog és pénzügyi bizottsága e hónap 18. 19 és esetlen 20 án (hétfőn, kedden és szerdán) délután 3 órakor a városházán Vecsey Imre v. főjegyző elnökle alatt ülést tart. A bizottság tárgysorozatát most állítják egybe. A bizottsági ülés előadója Vargha Károly tb. tanácsos.

× **Szegényügyi bizottság.** A város szegényügyi bizottsága ma délután 4 órakor Oláh Károly v. tanácsos elnökle alatt a városházán ülést tart.

EGYHAZ és ISKOLA.

A közigazgatási tanfolyamon most folynak a félévi párbeszédi vizsgák. Ezek után a félévi vizsgák következnek, melyek e hónap 25-e körül kezdődnek.

A róm. kath. egyháztanács ülése. A róm. kath. hitközség választmánya teg-

az utcán támolyogva járok, minden pillanatban meg kell kapaszkodnom valami ház falába, s az a mániám, hogy min-dennek csak a kezdő betűt tudom ki-mondani.

Ha azt akarom, hogy az asztalt terítsék föl, csupán annyit hebegek: Atf!, ha a trafikban öt brittanikát kérek, így szólítom meg a kisasszonyt: Kób, s ma reggel, mikor a fogalmazóm egy levelet bemutatott, dühösen így szóltam hozzá: Kuc, kuc, kuc. A címzés ugyanis hibás volt, s azt akartam mondani neki: Kérem újra címezni!

Mi lesz ennek a vége? Borzadok, ha rá gondolok! Kérem a t. szerkesztő urat, adjon sürgősen tanácsot, mert különben isten tudja, mi történik velem!

Egy szerencsétlen olvasó.

A megindító levélre csupán annyit válaszolhatunk: menjen be minél előbb a LOT-ba vagy az AT-ba. Reméljük, tudja, hogy ez a két rövidítés a Lipótmezővel és az Angyalfölddel van szorosabb kapcsolatban.

a szemem káprázni kezdett, a hajam pedig az ég felé állt. A hideg verejték is kiütött a homlokomon s a jelentés végén, mikor a szegény öreg asszony, mindjobban elsápadva, a Csibe, a Lud, a Kacsá és a Foltos Nyakorján üzeneteit is átadta, vadul felugrottam a helyemről.

— Asszony, — kiáltottam rekedten — tegyük fel, hogy mindent megértettem, hogy az Omge a gazdasági egyesület, az Omke a Kereskedők egyesülete, a Kaosz a keresztény alkalmazottak országos szövetsége, — de mit jelent a csibe, a lud, a kacsá, a foltos nyakorján? Gyorsan egy pohár hideg vizet, mert megőrülök!

A gazdasszony ijedten hozott egy üveg friss vizet, aztán elmondta, hogy a Csibe — a csónakosok írásműveket bemutató egylete, a Lud — a lipótköruti új dioráma, a Kacsá — a keresztény alkalmazottak családi alapítványa, de a foltos nyakorjánál őt is elhagyta a nyugalma: egy darabig hebegett, levegő után kapkodott, aztán ájultan, vértelen arccal esett össze. Két napig súlyos deliriumban feküdt s ez idő alatt mindegyre a legkülönbözőbb vadállatokat emlegette.

Most már némileg jobban érzi magát de helyette én állok közel az örülethez,

nap d. u. ülést tartott. Első sorban ki-egésztette magát, az elhunyt Szalay István helyébe Fauszt Eleket híván be egyházi tanácsnak. Ezután több folyó ügyet intézett el. S végül elhatározta, hogy a sz.-Anna utcai temetőt kerítéssel véteki körül.

A Hittanszaki Önképző társulat Mezőturon. A Főiskolai Hittanszaki Önképző Társulat néhány tagja, a mint hírlík, e hó végén Mezőtúrra rándul. hogy az ottani ref. egyház által rendezendő protestáns estélyen szereplésével közreműködjön. A részletes program még ezidőszereint nincs megállapítva, de a leránduló tagok személyisége előre is biztat azzal a reménnyel, hogy a Társulat eddig szerzett jó hírneve csak növekedni fog. Hír szerint Kónya Gábor alelnök megnyitót mond, Kolozsváry Mihály ének-számmal lép föl, Németh Vince felolvas, Baróthy István szaval. A műsor többi részéről persze Mezőtúr előkelő társadalmi köre fog gondoskodni.

Egyházasági gyűlés. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ma délután 3 órakor folyó ügyeinek elintézése végett ülést tart.

Választmányi ülés a kollégiumban. A Hittanszaki Önképző Társulat e hónap 16-án délután választmányi ülést tart a széniéri hivatalban.

H I R E K

*** A Csokonai-kör és az Országos magyar szövetség.** Debrecen művelt közönsége érdekes irodalmi estének néz elébe, melyet a Csokonai-kör az Országos magyar szövetség közreműködésével fog rendezni. Az országos magyar szövetség, melynek főcélja a nemzetiségi veszélyek ellen társadalmi uton védekezni, Debrecenben is kiakarja bontani zászlaját és a végre legalkalmasabbnak találta, ha a Csokonai-kör által rendezendő irodalmi estén mutatja be magát és főbb rendezőit. E vezetők között elsősorban írók, költők és tudósok állanak és így csak természetes, hogy e kiváló férfiak, a Csokonai kör karján jelenjenek meg Debrecen közönsége előtt. — A Csokonai-kör titkára Kardos Albert a választmány megbízásából személyesen tárgyalt az országos magyar szövetség elnökével, gr. Eszterházy Jánossal és titkárával dr. Jancsó Benedekkel. Abban történt megállapodás, hogy az országos magyar szövetség február közepén jön le Debrecenbe s a Csokonai-kör által tartandó felolvasó ülésen nem kisebb emberek fognak közreműködni, mint Herczeg Ferenc, Endrődi Sándor és Berczik Árpád. A Csokonai-körnek ez estéje bizonyára éppen oly szépen fog sikerülni, mint annak idején a székely este.

*** Az ipartestületi hitelszövetkezetnek és az ennek kötelékéhez tartozó csizmadia termelő és áruvesztő szakcsoporthoz felülvizsgálása végett** Onody Zsigmond az orsz. központi hitelszövetkezet ellenőri osztályának főnöke, továbbá ugyan ezen központi hitelszövetkezet Szatmáron lakó felügyelője, Szevánszky Ernő tegnap városunkba érkeztek s mindkét intézet ügykezelésének és könyveinek megvizs-

gálását megkezdették. Az ipartestület elnöke Tóth Kálmán ezen illusztris vendégek tiszteletére az ipartestület tanácsstermében ötven terítékű lakomát rendezett, melyen a többek közt jelen voltak dr. Kőrösy Kálmán ipartestületi ügyész, Pongrác Géza, dr. Boldizsár Kálmán, K. Tóth Sámuel, Dávidházy Kálmán, Riesz Henrik, Grünwald József, Horváth János Tóth Kálmán, Jobbágy Imre, Kormos Gyula, dr. Hütter Károly stb. A felszolgált kitűnő ételek és italok csakhamar vidám kedvre hangolták a társaságot s ennek következményeképpen megeredtek az elmaradhatatlan pohárköszöntők, melyek mindenike különösen arról tanuskodott, hogy az ipartestület kebelében fentartott ezen említett intézetek példás vezetésben részesülnek és az iparosok valóban jól felfogott érdekeinek előmozdítására vezetettek. Ezt elismerték a központi hitelszövetkezet kiküldött felügyelői is. A magunk részéről örömlünknek adunk kifejezést, hogy ipartestületünk mintaszerűen kezelt hitel és szakszövetkezeteinek működését az ellenőrző szakközégek is példásnak ismerik el.

*** Hurcolkodás a város házában.** Valamikor régen az a bölcs gondolat szállta meg a város tanácsát és a törvényhatósági bizottság tagjainak egy részét, hogy a célszerűségnek megfelelően át kellene építeni a város ósdi házáat. Megis csináltak költségvetést, tervét is, be is terjesztették a város közgyűlésére, mely azt illő bölcsességgel el is ejtette — a jövődők terveit közzé. Most aztán ime folyvást hurcolkodnak a városnál. Senkinek nincs, de nem is lehet, kellő helye és hivatalos fészke. Mindenütt szűk minden s a folyosók telvék fázékony ácsorgó és didergő hajdukkal — az előszobák ménekü nagy szekrényekbe bujtatott az idő és mulandóság kegyesen emésztő kezeinek kitett aktákkal. Aztán napról napra hurcolkodás van a nemes városnál majd ezt, majd amant a hivatalt helyeznek el ide, vagy oda, csak volna — hová? Tegnap a v. t. főügyész helyiségét teljesítették vissza a régi helyére a polgármesteri hivatal mellé, hogy holnap esetleg ismét máshol keressen megfelelő fészket. Ime a szűk markúság átka. — Haj hiába: a fősvény kétszer költ, mindig fázik s még sem lakik jól, de soha!

*** Elhunyt őrnagy.** Városszerte általános részvétet kelt, Schweitzer Ferenc honvéd őrnagynak tegnap bekövetkezett halála. Az elhunyt egyike volt azoknak, akik idegen nemzetiségük, s az ügynek, melyet szolgáltak idegen szelleme dacára szívvel-lelékkel magyarok voltak, talán azért is kellett neki a rég megérdemelt előléptetésre oly sokáig várnia. Az edzett, legszebb korban levő embert még csak párnapja az utcán láttuk sétálni nejével. Arcán ott ült az egészség rózsája, s ma már kiterített halott. Szenvedélyes kneipista lévén ugyanis, meghült tüdőgyulladásba esett, melyből a tudomány és a leggondosabb ápolás

sem menthette meg. Temetése szombat d. u. fél 3 órakor lesz Rákóczi utcai lakásáról.

*** Vilmos császár és a kőműveslegény.** Berlinből táviratozzák: A minap Vilmos császár egy séta alkalmával megállt egy csomó kőműveslegény előtt, akik az új palota homlokzatát javították. Az egyik kőműves nagyon vesződt munkájával, mire a császár tanácsot adott neki, hogyan végezhetné el legjobban a dolgát. — Tudja, felség, ez nem is oly ostoba eszme — válaszolta a kőműveslegény.

Vilmos császár jóízűt nevetett a juresa elismerésen és továbbment.

*** A nyiregyházi hangverseny.** Örömmel jelenthetjük az érdeklődőknek, hogy a többek által kifejezett óhaj, miszerint a Bessenyei kör hangversenye szombati napra tétessék át, a körülmények kedvező alakulása folytán kivihető lett. — Most kaptuk az igazgatóság értesítését, melyben tudatja, hogy a végleges és biztos megállapodás szerint, a hangverseny f. hó 23-ikán szombaton lesz. A vonat összeköttetés igen kedvező. A 4 óra 11 perckor induló vonat 75 perc alatt ér Nyiregyházára. A különvonat 11 óra után indul vissza és körülbelül 50—55 perc alatt ér Debrecenbe. Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál Csáthy Ferenc könyv és zenemű kereskedő.

*** Megbokrosodott lovak.** Szőlőssy Rudolf kocsisa tegnap este a Hunyadi utcán a vasut felé hajtott, ahová Szőlőssy rendelte. A lovak egyszerre megbokrosodtak, úgy hogy a két tüzes lovat a kocsis nem bírta megfékezni. A lovak felszorultak a gyalogjáróra s nekivágyva egy fának, a kocsit felborították. A kocsi rudja ketté tört, mire a szürke felrugott és a tört rud felnyársalta a sárga hasát. A súlyosan sérült szép lovat Steiner városi állatorvos vette kezelés alá; de a sek oly nagy, hogy az értékes jó alig lesz megmenthető. Szőlőssy Rudolf a vasutról bérkocsival éppen akkor érkezett fogatához, midőn a nemes állatot a törött rud feldőfte.

*** Lueger polgármester lemondása.** Bécsből telefonálják lapunknak; Egy reggeli lap azt újságolta, hogy Lueger polgármester meguntta hivatalát és le akar mondani. Lueger több újságíró előtt kijelentette, hogy bár egészsége nem a legjobb, mégis erősnek érzi magát, hogy több nagyobb tervet megvalósítson. Lemondásra nem gondol, mert pártjával nagyon meg van elégedve és azt reméli, hogy Bécsnek még hasznára válhat.

*** Adományok a népkonyhára.** A népkonyhára következő adományok folytak be: Özv. Szikszay Józsefné 10 kor. Szőke János ref. tanító és özv. Szőke Jánosné 2—2 kor, Kis István 2 zsák krumpli, Móri Ferenc 4 és fél kiló szalona, 1 tál káposzta, Harsányi Lajos 1 dézsa káposzta. 1904. jan. 14. Szűcs Kálmán négyél. pénztáros.

*** Mémlo kiosztás.** Tegnap délelőtt 9 órakor városunkban az állami mentelepen az évenként szokások mémlo kiosztás, mely alkalmából lótenyésztési célból mintegy 200 állami mén lett kiosztva. A kiosztáson a földmívelésügyi miniszter képviselőjében a betegeskedő Lossonczy Mihály minisz. titkár, hajdu-megyé nevé-

ben Fogtői János, Debrecen város képviselőjében Király Gyula v. tanácsos és Huttlósz Kázmér voltak jelen a kiosztásnál. De megjelentek az érdekelt községek nagyrészenek képviselőiben is; így: Majerszky nyiregyházi polgármester stb. A kiosztás déli déli fél 12 óráig tartott. Debrecen városának csupán 5 állami mén jutott, minthogy az állattenyésztési ménszükséglet nálunk nagyrészt a város pompás, kitűnő méneséből látják el. A gyönyörű állami ménnek nagyrészt tehát a vidéknek osztották ki lótenyésztési célból azok elszállítását e napokban már meg is kezdik az érdekelt községek.

Hirtelen meghalt rendőrkapitány. Lukács Emil, nyugalmazott államrendőrségi kapitány, a budapesti bejelentő hivatal volt főnöke, tegnap, Nagyváradon hirtelen meghalt. Szívszélvadás ölte meg. Lukács Debrecenben született és most 51 éves volt. Tanulmányait elvégezve, megyei szolgálatba lépett. 1880-ban került a budapesti rendőrséghez, ahol a bejelentő hivatal vezetője lett. 1887—1891-g felváltva a VI. és VIII. ker. kapitányságot vezette. 1891-ben főkapitánysági titkár lett, 1892-ben a bejelentő hivatal vezetését vette át, ahol 1897-ig szolgált. Ekkor a nyugdíjazását kérte és Nagyváradra költözött.

* **A realizmus szertelenségei.** A művészet napról-napra hanyatlak; az üzleti fogások már annyira fokozzák a túlzásokat, hogy a szenzáció kedvéért teljesen elhanyagolják a művészetet. A színpad realizmusa ma már olyan dolgokat produkál, hogy valóban hajmeresztő. A látványosságok rendezésében az amerikaiak érték a legnagyobbat. A csikágói színház égeése kapcsán sok érdekes dolgot irtak az amerikai színházokról, de különösen arról a színházi vállalkozóról, a mely vándortársulatával a nagy amerikai városokban rendezi előadásait. A darab a melyet ad, valami romantikus látványosság, amelyben élő oroszok szerepelnek. Van egy jelenet a darabban, amikor a hősnőt leteperi egy óriási orosz és látszólag éppen felfalni akarja, de ebben a pillanatban elősiet a hősnő szerelmese és leszurja a fenevadat. Az oroszlan oly remekül játssza szerepét, úgy ordít, hogy a nézőtérben megfagy az emberek ereiben a vér. Persze van taps bőven.

* **A csokok ellen.** Az angol hölgyek, — akármily rövid ismeretségben is voltak egymással, eddig mindig csokoládéval és átöleléssel üdvözölték egymást. Eme igen meleg köszöntési mód helyébe most az egyszerű kézzorítás lépett. Az orvosok, kik hygieniai szempontból voltak a csokoládé ellen, azt hitték, hogy az ő működésük eredménye a kézzorítás. Ebben hitükben azonban alaposan csalódtak, mert a hölgyek elhatározásuk megmagyarázására 4 okot soroltak fel, a melyeknek a hygeniához semmi közük sincsen. — Az okok a következők: 1. A csokoládé következtében a széles karimájú kalapok eredeti helyükből kieszenek tolva; 2. hogy a fátvölt nagyon rongálja, hogy 3. a gyengéden rizporozott arcról a csokoládé leveszi a szép arszint és 4. mert az átölelés összegyüri az új blouzokat.

* **Mi a házalás?** Egy konkrét eset elbírálása alkalmából a kereskedelmi miniszter legutóbb kimondta, hogy ahhoz, hogy valakivel szemben a házalás ténye megállapítható legyen, szükséges, hogy az illető legalább is két helyen jelenjék meg valamely cikkkeladásának egyszeri ténye a házalás cselekményét nem állapítja meg,

miután a házalás alatt a házalási nyílt parancs szerint a házról-házra üzött kereskedés értetik.

— **Aki a rendőrt nem szereti.** Dudás József napszámos nagy ellensége a rendőrnek. Többször volt már vele baja, mint ő mondja, persze ártatlanul. Régi óhajta, hogy egyszer legalább egyet megverhetne! Tegnap úgy látszik elérkezettnek látta az időt e tervére. A Hatvan-utcai állomás körül őgyelgett boros állapotban s minden jövő-menőt letaszgált a járdáról. A rendőr, kit figyelmessé tettek a dologra, felszólította a részeg embert, hogy viselkedjék tisztességesen. Erre kitört belőle a régi düh. Neki rontott a rendőrnek s alaposan ráncigálni kezdte. Még a rendőr sipját is kiszakította kabátja alól. A kiabálásra többen siettek elő, kiknek segítségével sikerült, aztán a megvadult embert ártalmatlanná tenni.

* **Halálozások.** A tegnapi nap halottjai: Cseh Dániel ev. ref. 68 éves, özv. Papp Imréné ev. ref. 70 éves. Hajdu András róm. kath. 66 éves, Sipos Margit ev. ref. 13 napos, Vadóc Mihály róm. kath. 55 éves, Csuka Gyula ev. ref. 3 hónapos.

* **Ami klasszikus.** Egyik gimnázium ötödik osztályában történt az eset. A tanár azt akarta a nebulók fejébe verni, hogy mi a klasszikus? Tette pedig ezt a következő szavakkal:

— Klasszikus az, a mi a szépet, az általános emberit a legméltóbban fejezi ki, a mi hivatva van, hogy mindnyájunknak egyformán tessék... Értitek?

Svare Töhötöm feláll és jelenti:

— Én nem értem, tanár ur.

A tanár ur fejét vakarja.

— No, hogy is magyarázzam meg... Klasszikus a művészi szép, a mely legkövetesebb, a mely egyformán tessék mindenkinek, például a miniszternek, nekem, meg a te papádnak... Érted?

— Ahá. értem... a pénz!

* **Ácsok gyűlése.** Tegnap délután 4 órakor az ácsok az ipartestület kis tanács termében népes gyűlést tartottak. A gyűlés oka, az ácsok szakegyületének megalakítása volt.

* **Robbanás.** A budapesti Flóra gertyagyárban tegnap délelőtt robbanás volt mely egy cső repedése következtében történt. A baleset következtében Hoffner Lajosné és Frank Julianna szenvedtek sérülést, előbbeni a jobb karján, utóbbi pedig bal szemén és karján. A nyomban megjelent mentők a két munkásnőt a helyszínén ápolás alá vették és azután a Rókus-kórházba szállították.

* **Fényes Jégünnepély.** A Margit-fürdő Jégpályáján január 24-én vasárnap délután fényes jégünnep lesz a következő sorrenddel:

Korcsolyázók versenye. Disz- és Mü-korcsolyázás, verseny futás, akadályverseny. Szépség verseny. Oriások, torpék, eszkimók, jeges medvék és lengyel zsidók a jégen. Este fényes Tűzijáték, Leidenfrost Armin híres pirotechnikus személyes közreműködésével. Lampionos menet. Zenekar közreműködése mellett a jégen. Hódolat a szépségversenyben megválasztott jégkirálynő előtt. Végül egyiptomi sötétség. Kezdeté délután 3 órakor. Mindazok kik jelmezben jelennek meg, szabad bemenetben részesülnek. Korlátolt számú jelmez rendelkezésre áll.

* **Az összeesküvő szerb tiszték.** Belgrádból táviratozzák, hogy a tisztikaszinóban az összes állásokra az összeeskü-

vésben részes tisztet választották meg. Alelnök Misics alezredes lett. Rasics ezredessel az élén az ellenjelöltek mind megbuktak. Az összeesküvő tiszték csak e hónap végén fogják állásukat elfoglalhatni, mert 24-én töltik ki a büntetéseiket.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti-festészeti fényképészeti műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* **Kerestetik** intelligens házvezetőt öt gyermekkel bíró özvegy ur emberhez-Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zene-kara játszik.

EGYLET.

A sz. Vincze jótékony egyesület közgyűlése. Tegnap ment végbe városunk e csendesesen, de annál nagyobb eredményre működő egyesületének közgyűlése. Az egyesület előjárói egyenként előterjesztették jelentéseiket s azután a közgyűlés kezébe tették le megbízatásukat. Az új tisztviselői kar következőképen alakult meg: Elnökök: dr. Wolafka Nándor és Váczy János, alelnökök: dr. K. Szalay Béla és Mihalovits István, titkár: Nyáry Ignác, pénztáros: Csukás István, könyvtárnok: Kursinszky László, Ruhatárnok: Pásztor István. Határozatba ment, hogy az évi működésről nyomatott jelentést becsátanak ki, melyre mi is visszatérünk.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 15. péntek: Flirt nagyszám színmű. C.

Jan. 16. szombat: Flirt nagyszám színmű. A.

Jan. 17. vasárnap délután: Nani nőszínmű, este Aranyvirág, daltjáték. Először

— **(Szegény Jonathán.)** A szegény Jonathán operette tegnap este pompás előadásban tolyt le. Kimagaslott ének tudásával kiváló, elragadóan szép énekével Réthy Laura, a közönség tüntető zajos tapsal fogadta és ismételtette ének számait. — Jól megálták helyüket még Felhő Rózsi ügyes játékaival, ugyszinte Karacs, Mezei és Krémer. Az operette bájos énekszámával s hasonló jó előadásban valószínűleg még több előadást is megfog érni. **L. I.**

— **(Menyecskék.)** Verő György egyike a legérdemesebb színműiroknak, a ki minden művével a tiszta költészet, a nemzeti szellem a nemesebb izlés fejlesztésére törekszik. A Szultán, Virágcsata, Ezerév, Hadak utja (1848), Kain, Oroszlánvadász, Bajusz írójának legújabb alkotása három egyfelvonásos népszínmű, melyeket *Menyecskék* cím alatt a Népszínház mutatott be s aratott nagy sikereket. — Erre a három népszínműre készül most a debreceni színtársulat. Örvendünk, hogy Makó igazgató, a

kinek művészi érzéke mindig szeretettel vonzódott a valódi értékű szinpadai művekhez, éppen most készül társulatával egy kiváló hazai író eredeti s izről izre magyar alkotásának bemutatására. midőn az egész országban megindult az irodalmi mozgalom az idegen silányságok, az izlésrontó durva selejtességek irtására. Legalább a művelt debreceni közönségnek alkalma lesz tünnetni a mellett, hogy soha sem szerette az értéktelen, fajtalan léhaságokat és örömmel látja a szinpadnak a nemes költői alkotások részére való visszahódítását.

— (A színházi pótszékek betiltása.) A színházban, mikor már minden jegy elkel, az igazgató a rendőrség engedélyével bizonyos meghatározott számú székeket állított be. A tanács ma tartott ülésén kimondotta, hogy ezután a közönség biztosságára való tekintettel, a pótszékek beállítását megtiltja.

— (A színházjegyek statisztikája.) Algernon West angol író érdekes statisztikát közöl a színházjegyekről. Az 1797—1897 közt történt tüzeket sorolja föl. Eddig úgy tudtuk, hogy a nevezett száz év alatti csak 700 színházjegy volt, de Algernon 1100-at mutat ki, s hogy ezeknél összesen tízezer ember vesztette életét, Algernon a szerint osztályozza a tüzeket, hogy azok a nézőtérre vagy pedig a szinpadon keletkeztek-e, és bebizonyítja, hogy majdnem kivétel nélkül a szinpadon támadt a tűz, és hogy Londonban csakis az utóbbiak idéztek elő nagyobb katasztrófákat. A legtöbb színházjegy december hónapra esik.

— (A színházigazgató h iradása) Vasárnap két előadás lesz színházunkban, délután színe kerül Follinus Aurél 3 felvonásos népszínműve a Nani, melynek a jobb szerepeit R. Réthy Laura, Ebergényiné Amália, Csige Ilonka, Faragó Ödön, Krémer Jenő, Mezei Andor, Csiky László, Sebestyén Géza, Pataky Béla és Virágháty Lajos játsszák. Este lesz a premierje Huszka Jenő 3 felvonásos operettjének az Aranyvirág-nak melynek a főbb szerepét Felhő Rózsi, Ráthonyi Tilla, Püspöky Rózi, Székely Ilona, Mezei Andor, Krémer Jenő, Faragó Ödön, Iványi Antal és Szilágyi Aladár játsszák. Az új diszleteket a darabhoz Gyöngyösy Viktor festette.

Az igazgatóság a következő régi darabokból osztotta ki a szerepeket: „Magdolna” Irta: Rákosi Jenő, „Otthon” dráma 4 felvonásban, irta Sudermann Herman, „Az idegennő” színmű 5 felvonásban, irta ifj. Dumas Sándor.

Az „Aranyvirág” próbáival párhuzamosan próbálnak Verő György 3 egy felvonásos népszínművétől a „Mennyecskek”-ből, melynek legközelebb lesz a premierje.

MULATSÁG.

Kereskedő ifjak táncestélye. Száz rendező áll az élén ama kedélyes táncestélynek, melyet a debreceni kereskedő ifjuság február 4-ikén tart az Arany Bika pálmákkal díszített termeiben. Nagy feladattal bírkóznak meg szorgalmas ifjaink, mert az idej táncestélyt az eddiektől eltérőleg kedélyessé akarják va-

rázsolni, hogy méltán legyen mondható a farsang egyik kiváló mulatságának. — Hogy jól fog mulatni ott mindenki, arról elég biztosíték a rendezőség figyelme, melylyel megmutatni vélik azt, hogy a kereskedő ifjuság a társadalom jövő generációja nem csak az üzleti élet sokoldalúságában állja meg helyét de mulatni és mulatni is tud. A táncért lelkesedő leányoknak meg lesz azonfelül is az öröme, mert a figyelmes rendezőség rendkívül kedves táncrenddel lepi meg őket. A meghívók már készen állnak s azokat pár nap a posta kézbesíteni fogja, tévedésből azonban ha mégis valaki nem kapná meg, sziveskedjék a kereskedő ifjak társulatához (József kir. herceg u.) fordulni, a hol készséggel szolgáltatják ki. A táncestélyen Magyariek aranydíjat nyert jóhírű zenészei fognak játszani.

TAVIRATOK.

A rimaszécsi választás.

Rimaszecs, jan. 14. A választás Lukács Géza és Horváth József elnökségével rendben folyik. A rendre 300 katonára és 25 csendőr ügyel fel. A függetlenségek egy része Draskóczy Lászlót ajánlotta, míg a másik rész a szintén Kosuth-párti Balajthy Sándort. 10 órakor a szavazatok a következőképen állottak: Draskóczy 140, Balajthy 18. 11 órakor Draskóczy 250, Balajthy 30.

Rimaszecs, jun. 14. Draskóczy Lászlót nagy többséggel képviselővé megválasztották.

Fiume új kormányzója.

Fiume, jan. 14. Báró Roszner Ervin, az új fiumei kormányzó 30-án vonul be Fiuméba. A vasuti állomáson délelőtt 10 órakor a városi képviselőtestület, az összes hatóságok, hivatalok, társulatok és egyesületek fogadják. A kormányzó a küldöttségeket délután fogja fogadni. A reprezentáció holnap esti ülésében határoz a fogadás részleteiről.

Szerb újév napján.

Ujvidék, jan. 14. A mai szerb újév napján a városban több üzletet nyitva tartottak. Ezért a csöcselék megrohanta az üzleteket, az ablakokat beverte. A rendőrségnek nagy nehezen sikerült a csöcseléket szétkergetni.

Ujabb horvát tüntetések.

Zágráb, jan. 14. Tegnap itt megújultak a tüntetések, miközben több épületnek, így az államvasutak üzletvezetőségének, a nemzeti kaszinónak, a magy. kir. postának és a Narodne Novine című hivatalos lapszerkesztőségének több ablakát beverték. A rendőrség a tüntetőket szétkergette.

A japán követ bucsuja.

Bécs, jan. 14. Ő feléje ma délelőtt bucsukihallgatáson fogadta Sokre Joda visszahívott japáni katonai attasét.

A cári udvar.

Pétervár, jan. 14. Az anyacárné és az orosz trónörökös ma Gacsinából Pétervárra költöztek át.

Osztálysorsjáték.

Budapest, jan. 14. Az osztálysorsjáték XIII. sorsjáték 3. osztályának mai húzásánál a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki:

30 000 koronát nyert: 100759.

5000 koronát nyert: 48545.

2000 koronát nyertek: 7847, 14772, 61394.

1000 koronát nyertek: 49056, 108793.

500 koronát nyertek: 5732, 8483,

31212, 35989, 37268, 39737, 52964, 55098,

57431, 61727, 66258, 67512, 67591, 68485,

82739, 83575, 84319, 87844, 99719, 100049.

A többi kihúzott számok 100 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Károlyi Antal gróf kiskorúsága.** Huszárönkéntes korában Károlyi Tibor gróf volt főrendiházi elnök fia, Antal, mintegy 20,000 forintnyi adósságot csinált, miért is a budapesti törvényszék a szülők kérelmére a fiatal gróf kiskorúságát meghosszabbította azon a címen, hogy korlátolt szellemi tehetségénél fogva a maga ügyeit önállóan intézni nem tudja. Ez 1900. okt. havában történt, a mikor is az árvaszék Antal gróf gondnokává Tisza Kálmán grófot nevezte ki, Károlyi Antal gróf tavaly november havában folyamodott a törvényszékhez, hogy szüntesse meg a kiskorúságát, mert az ő elmebeli állapotának semmi fogyatkozása nincsen, aminek egyik eklatáns bizonyítéka az, hogy jóközben az államtudományi szakvizsgát kitüntetéssel tette le a budapesti egyetemen. A törvényszék a gróf ügygondnokává Tompa Antal ügyvédet nevezte ki, aki a főváros árvaszéke ellen a kiskorúság megszüntetése végett pört indított. E pör során Moravcsik Ernő dr. egyetemi tanár, Oláh Gusztáv dr. tébolyházi igazgató és Fischer Ignác dr. megvizsgálták Károlyi Antal grófot s kijelentették, hogy teljesen ép-eszü ember. A gróf atyafisága, valamint az árvaszék által kirendelt gondnoka, Tisza Kálmán gróf mindazáltal a meghosszabbított kiskorúság fentartását kérték, mondván, hogy az orvosszakértőket nem tartják csalhatatlanoknak. A törvényszék erre az orvosszakértői véleményt felülbírálásra az igazságügyi orvosi tanács elé terjesztette s a legfőbb orvosi fórum véleménye alapján egy hónappal ezelőtt megszüntette a gróf kiskorúságát. E határozat ellen Tisza Kálmán gróf a kir. ítélőtáblához fellebbezett, a mely Ligetkuthy Iván bíró előadásában ma helybenhagyta a törvényszék határozatát.

Oroszországi utam.

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Irta: Serli Sándor dr.

(Folytatás.)

IV.

A tárgyalás nyelve természetesen a francia volt.

A kongresszus egész tartama alatt ezek versenyeztek egymással az elsőségért.

Az elnökségben udvariasságból minden nemzet s így a magyar is képviselve volt, de kormányunknak külön hivatalos küldöttje nem volt. Holott ezt több kisebb állam is megtette, minek folytán a

magyarság némi részben háttérbe szorult.

A kongresszuson mintegy 250 mindenféle nemzetiségű jogász vett részt. A mi szűkebb társaságunk egy kedves, derült, hófehér haju aberdeeni angol egyetemi tanárból, egy flegmatikus brüsszeli, egy kecskeszakállu, heves párisi ügyvéd s végül egy orosz külügyminiszeri titkárból állott.

Maga a kongresszusi komoly munkálkodás mintegy 5 napig tartott. Dél-előtt délután szakosztályok ülészek. Felolvasások és vitákban tárgyalták és formulázták a modern büntetőjog és börtönügy igényeinek megfelelő tudományos anyagot.

Röviden úgy formulázhatnám, hogy a praesentiv humanizmus volt a kongresszus vezéreszméje s ennek a gyakorlatba való átvitele és alkalmazása annak anyaga.

A kongresszus tiszteletére egymást érték a fényes estélyek s szórakoztató fogadások.

Első estélyt — a mely ismerkedés számba ment — Pétervár polgármestere adta a Duma (városház) dísztermében. Ide csak éjfél felé jutottunk el az Operából, a hol az a meglepetés ért bennünket, hogy véletlenül egy magyar tárgyú egy felvonásos balettet — magyar huszárok s magyar parasztlányokkal — láttunk a színen.

Másnap este a Narodny domot (nép háza) látogattuk meg.

Egy óriás méretű nép mulatóhely ez, hol igen csekély belépti díj mellett mindenféle szórakozást talál a nép. Színház, hangverseny, mutatványok, olvasó, könyvtár, téli kert, nyári sétatér s étkező helyiségek. Minden együtt van itt, mi szemnek, szájnak ingere,

A cári család egyik tagjának Leuchtenberg hercegnek fejedelmi ajándéka e nagyszerű népmulató. Találkozó helye ez az egész Szent Pétervárnak. A legszegényebb muzsik és gyári munkás mellett megfordul itt a csillogó tábornoki egyenruha is. Az épület helyiségeinek rendkívüli méretei meglepőek.

Itt ismét kellemes meglepetésben volt részünk. Belépésünk alkalmával egyik katonai zenekar egy magyar indulót és népdal egyveleget játszott.

Innen a cári operába — a Mária színházba — hajtottunk, hol diszeloadás volt.

Kivülről a régi ódon sárga színház nem sokat mutat, de belülről a nápolyi Carló és milanói Scala színház után Európa legnagyobb operája s a mellett világoskék díszítésével igen kedves benyomást kelt.

Feltűnő, hogy az udvari páholy előtt örség áll kivont keresztbe fektetett karddal.

Felvonások közben az egész közönség mind egy szálra kivonul a nézőtérről a nagy foyerbe s ott sétálgat. Ilyenkor bent teljes üresség honol.

Oroszország a balett kultusz hazája. Az orosz táncosok és táncosnők azért Európa szerte híresek.

A színházak csillagai, az udvar kegyencei s a nép kedveltjei itt balettáncosnők.

Harmadnap este hét órai ebédre a tauri cári palotába voltunk hivatalosak.

Maga a palota egy pompás görög stílusú földszintes épület. A XVIII. században Katalin cárné építtette egyik kegyence számára.

A fogadó terem, mely nyitott oszlopsorokkal egymástól elválasztott félkör alakú elő s bálteremből s télikertből áll,

oly óriási arányu, hogy mintegy 250 főből álló vendégserceg és két gárda zenekar formálisan elveszett benne. Közepén egy hatalmas pálmákkal övezett szökőkút vize csobogott és csillogott.

(Folyt. köv.)

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csusz és köszvény ellen a Kriegner-féle REPARATOR.

Törvényesen védve. o A Szt. Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett. Nagy üveg ára 2 korona, kis üveg ára 1 koronna. Kapható a gyógyszerárakban. Utánzattól óvakodjunk.

Legtökéletesebb arctisztító és szépitőszerek Hatásuk csodás és biztos

AKÁCIA-KRÉME,

E világhírű akácia-arekenőcs nem ártalmas, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, minden arcot üdít, frissít és szépit.

Törv. védve.

Igaziurinóknak egyedüli kedvelt piperecikkei az

Akácia-Puder 1 „
Akácia-Szappan 1 „

Vérszegénység

étványtalanosság, sápkór idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a Kriegner-féle

Tokaji china vasbo.

E nagyon kellemes ízű ital kiváló sajátosságait az országos egészségügyi tanács is méltatta s ajánlásra a belügyminiszterium engedélyvel látta el. Nagy üveg ára 6 korona. Kis üveg ára 3-20 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTAR

Budapest, VIII. Kalvin-tér,

Kapható gyógyszerárakban, de tessék mindig Kriegner-félét kérni!
Postai szétküldés naponta.

Mélyen t. vevőink figyelmébe!

Distinguált izléssel állítottuk össze az idény bálai ujdonságait.

u. m. remek festett selyem mosulinok, himzett gázok, (egyenes toillettek), Ruha selymek, panna bársonyok, Creppe—de—chinek, selyem batisztok, Clüni csipkék és gáze szalagok.

Lovass és Ladányi

divatáruhaza,
PIAC U. 7. (Bika mellett.)

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplombazár.

Nagyválaszték

Farsangi cikkekéből,
Francia Victória selyem
Himzett Gázok,
A jourselyem Batist.

Ruha selymek
minden színben.

76 k.

1904

Pályázati hirdetés.

Hajdúvármegye, hajduböszörményi járásához tartozó Téglás községben nyugdíjazás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdettek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi t. c. 6 § a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3 §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket alulírott főszolgabíróhoz folyó évi január hó 27-ik napjának d. u. 5 óráig annyival inkább adják be, mert ezen határidőn túl érkező, vagy teljesen fel nem szerelt kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

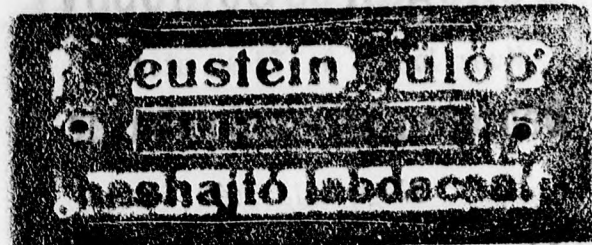
A választást folyó évi január hó 28-ik napjainak Téglás község házánál d. e. 9 órakor tartom meg.

Javadalmazás:

- 1., Kézpénzfizetés 800 korona
- 2., segédjegyzőtartásra 600 korona
3. auyakönyvezetővé leendő kineveztetése esetén 120 korona tiszt. díj,
- 4., szervezési szabályrendeletben meghatározott 20 kishold szántóféle haszonélvezete valamint 3 hold 837 □ öl legelő haszon élvezete, melyből 282 □ öl belültetett szőlő.
- 5., a földes uraságtóbérelt egy káposztás kert haszonélvezete,
- 6., szabad lakás melléképületekkel s kerttel együtt,
- 7., szabályrendeletileg megállapított munkadíj szerdése,
- 8., földadó s járuléka a 4. pont alattiak után a község által fizettetik
- 9., végül megjegyeztetik, hogy a 4. pont alatt foglalt szántóföld a községben divó szokás szerint használható.

Hajduböszörmény, 1904 jan. 8.

Nemes,
főszolgabíró.

Melyek évek óta a legjobb eredménnyel használókat és a legkiválóbb orvosok által mint

gyengéden hashajtó, feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák. Teljesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekerés, mely 8 doboz, tehát 120 pillulát tartalmaz csak 2 korona, azaz 2.45 korona összeg előzetes, beküldése esetén egy tekerés bérmentesen küldetik.

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó labdacsaát. Valódi csak és minden doboz oldalán a törvényileg bejegyzett „Ho Leopold” védjegyünkkel, vörös-fekete nyomtatással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványain és csomagolásainknak a „Philippe Neustein Apotheker” aláírást kell tartalmazniuk.

Raktárak Debrecenben: Balázs Ö. Füleky P. Mihalevics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerháza
a „Szt-Lipóthoz” Wien, I. Bez., Plankengasse 6.

Belépési felhívás

A

Korona Takarékos és Hitelszövetkezet

1904. év január hó 1-én kezdődő IV.

évtársulatába.

Korona Takarékos és Hitelszövetkezet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre és az így befolyt összegekre tagjainál olcsó kamatláb mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzsbetét ára 1 korona,

melyre az alapszabályok értelmében 260 korona kölcsönkapható. Ennek megfelelőleg a hány korona a heti befizetés, annyiszor 260 korona kölcsön igényelhető.

Az évtársulat 5 évre

alakítottak, melynek leteltével a befizetett összeg a haszoneredménnyel együtt, mely az eddigiek szerint 6 százaléknak felel meg, a tagok betétei arányában felosztatik.

Kölcsönöket a kölcsön tartamára egy szer mindenkorra lárandó

bélyegmentes kötelezvényekre adjuk. Kölcsönöknél annyiban előnyösebbek hogy az adós bélyegköltséget takarít meg, továbbá, hogy nem kell kezeseit 3 vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatainak:

1. A befizetett összeg kilenctized részéig.
2. Egy vagy több elfogadható készfizető kezés jóállása mellett, még azon esetben is ha azok nem szövetkezeti tagok.
3. Jelzalog kölcsönök ingatlanokra leendő bekebelezés mellett.
4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

A kölcsön kérelmek leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetkezetnek 3 évi fennállása után 2334 tagja van, kik heti 10,122 korona betéttel 839,311 koronát gyűjtöttek össze,

Kihelyezett kölcsönök összege 1,288,595 koronára rug.

Uj betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos hollyiségében Piac u. 6.sz. (Dr. Kolaféle ház) válthatók, hol is mindennemű felvilágosítások készséggel megadatnak.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Kenézy Gyula,
elnök

Ifj. Schwarz Vilmos,
ügyvezető igazgató.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-ik SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, bőrpör, szeplő s egyéb tisztálanságnál. 1 tégely harmat crème ára 1 korona. A kréméhez használható **Harmat-arcpor**, mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, hárcmféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehérit az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin ára 1 korona.**

Szomorodri borból kiváló gondtal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.**

Növényi hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátaik, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégely hajkenőcs. Iztelen csukamájolaj
ára 1 korona

A Mihalovits-féle teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor. } Egy üveg ára
Condurangó-bor } 1 korona 60 fillér.
Pepsin-bor.